

“มูฮำมัดอายุบ ปาทาน”

CSO กับการมองเห็นและผลักดันงานด้านสันติภาพ จชต.

รายงานโดย พี่สื่อข่าวพิเศษ
Sinaran Online

“มุฮัมมัดอายุบ ปาทาน”
CSO กับการมองเห็นและผลักดันงานด้านสันติภาพ จซต.

โดย ผู้สื่อข่าวพิเศษ
เผยแพร่ครั้งแรกใน SINARAN ONLINE

ห้วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา มีกิจกรรมน่าสนใจในพื้นที่ปาตานี/ชายแดนใต้ ซึ่งถือได้ว่าเป็น “Big event” สำหรับคนทำงานขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพ กิจกรรมที่กล่าวถึงนั้น คือ **สมัชชาสันติภาพชายแดนใต้/ปาตานี 2017 PA(T)TANI PEACE ASSEMBLY 2017 "พลังประชาสังคม พลังสันติภาพ"** เมื่อวันที่ 18 มีนาคม ณ หอประชุมคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยสภาประชาสังคมชายแดนใต้ และองค์กรพันธมิตร ซึ่งเป็นงานที่จัดต่อเนื่องทุกๆ ปี ในปีนี้มีองค์กรที่ร่วมจัดมากกว่า 100 กว่าองค์กร

ย้อนดูประเด็นสำคัญในงานสมัชชา ปี 60 นี้ ทางสภาประชาสังคมชายแดนใต้และองค์กรพันธมิตรเผยว่า จะให้ความสำคัญกับการหนุนเสริม การสร้างสันติภาพและกระบวนการสันติภาพอย่างยั่งยืน โดยมีความใน ยุทธศาสตร์ 3 เรื่อง คือ

1. พยายามสร้างพื้นที่กลางเพื่อผลักดันนโยบาย
2. การสร้างความแข็งและอำนาจต่อรองให้กับภาคประชาสังคม
3. การสร้างและขยายเครือข่ายของสภาประชาสังคมชายแดนใต้เอง

นอกจากนี้ยังมีการประกาศ “ปฏิญญาสันติภาพชายแดนใต้ 2017” ในนัยยะที่เป็นข้อเสนอและข้อเรียกร้องทุกภาคส่วนเรื่อง “พื้นที่ทางการเมือง” ดังนี้

1. เรายินดีที่จะให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการผลักดันให้เกิด “พื้นที่ปลอดภัย” ที่ไม่เพียงแต่ปลอดภัยจากความรุนแรงทางตรงต่อพลเรือนที่ไม่ได้มีส่วนในการสู้รบเท่านั้น หากแต่ต้องเคารพในความเป็นมนุษย์และการแสดงออกทางการเมือง
2. เรายินดีที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มี “พื้นที่เรียนรู้” เกี่ยวกับความขัดแย้งและสันติภาพที่กระจายไปสู่ชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. เรายินดีที่จะร่วมมือกับทุกฝ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มี “พื้นที่สื่อสาร” ที่คนในพื้นที่จะสามารถส่งเสียงความกังวล ความต้องการและความหวังได้อย่างเสรีและสอดคล้องกับบริบทแวดล้อมในสังคมของที่นี่
4. เราพร้อมให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน ความมั่นคงทางอาหาร ที่ให้อำนาจกับประชาชนและชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและผลิตอาหารจากชุมชนอย่างเต็มศักยภาพ

5. เรายินดีที่จะร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มี “พื้นที่สร้างสรรค์” สำหรับสมาชิกกลุ่มเยาวชนของเราให้เติบโต ต่อยอด และสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้นและพร้อมสำหรับอยู่ร่วมกันต่อไป

ทั้งหมดคือภาพรวมสำคัญที่เกริ่นนำ แต่สิ่งที่ชี้ให้เห็นสำหรับการขับเคลื่อน Big event ครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการสานพลังองค์กรร่วมจัด หรือ รายละเอียดที่เป็นทีมงาน ปฏิญญา รวมไปถึงยุทธศาสตร์ต่างๆ นานานี้ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งคือ **มุฮัมมัดอายุบ ปาทาน** หรือชื่อที่คนในแวดวงประชาสังคมรู้จักกันดีคือ “**บังยุบ**” คนทำงานประชาสังคมอาวุโสที่เกาะติดงานกระบวนการสันติภาพซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานสภาประชาสังคมชายแดนใต้

ขณะที่อีกสถานะหนึ่งคือ แกนหลักสำคัญของเครือข่ายประชาสังคมหลากหลายองค์กรที่มีบทบาทในการกระตุ้น สื่อสาร สร้างข้อถกเถียง ทำลายคนทำงานในแวดวงประชาสังคมเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าบังยุบมีมุมมอง ความคิดต่อ “คน” และ “งาน” ในแวดล้อมของการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพอย่างไร

เมื่อมาย้อนมองดูสภาประชาสังคมชายแดนใต้ บังยุบในฐานะประธานสภาประชาสังคม มองว่าสภาประชาสังคมชายแดนใต้ไม่ใช่เวทดา สภาประชาสังคมชายแดนใต้ก่อตั้งเมื่อปี 2552 แต่การพูดคุยสันติภาพเกิดขึ้น ปี 2556 เป็นการชี้ให้เห็นชัดเพื่อจะได้ไม่เข้าใจไปว่าสภาประชาสังคมชายแดนใต้ก่อตั้งขึ้นมาเพราะมีช่วงของ “กระบวนการพูดคุยสันติสุข” ซึ่งตอนที่สภาประชาสังคมชายแดนใต้ก่อตั้งขึ้นมา ประเด็นเรื่องการกระจายอำนาจคือเป็นงานหลักที่ขับเคลื่อนกันอยู่ในระดับพื้นที่ 200 กว่าเวที

การขับเคลื่อนครั้งนั้นมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากมาย แต่สำหรับ มุฮัมมัดอายุบ ปาทาน หรือ บังยุบมองว่าการทำเวทีภาคประชาสังคม ถ้ามีคนคัดค้านถือว่าโอเค ทำให้เกิดประเด็นมากขึ้น

การขับเคลื่อนในปี 2556 มีความสำคัญที่ต้องกลับมาทบทวน แต่เมื่อมาถึงยุคของกระบวนการพูดคุยสันติภาพที่ไปไกลและเร็วมาก ทำให้การสร้างยุทธศาสตร์ของกระบวนการสันติภาพเปลี่ยนแปลงบ้าง กล่าวคือสภาประชาสังคมชายแดนใต้มีจุดแข็ง คือพูดคุยกันได้ แต่จุดอ่อนคือสภาประชาสังคมชายแดนใต้ไม่ได้เป็นตัวแทนของคนทั้งหมด ดังนั้นเป็นไปได้ที่จะทำให้ตัวแทนของคนทั้งหมดมีเฉพาะสภาประชาสังคมชายแดนใต้ ควรจะมีสภาอื่นๆ เกิดขึ้นอีก มีพื้นที่ร่วมกัน โดยเฉพาะกับกลุ่มเครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อสันติภาพ (คปส.)

บังยุบกล่าวว่า ไม่กี่ปีมานี้ ผู้หญิง เด็ก เยาวชน ที่ก่อตัวในลักษณะของ CSO เติบโตมาก และเห็นองค์กรระหว่างประเทศเข้ามาใน 3 จังหวัดจำนวนมาก ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสแต่จะเป็นประโยชน์ในการทำงานได้อย่างไร

“CSO จะอยู่เฉยๆ มานั่งคุยที่โรงแรมแล้วก็กลับ ตอนนี้ม็อบองค์กรเข้ามาเยอะมาก เราจะใช้ประโยชน์กับมันอย่างไรหรือแค่จะของบประมาณอย่างเดียวอันนี้ผมก็ไม่รู้ แต่ผมว่าสำคัญมาก ผมเห็นการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจ” บังยุบกล่าว พร้อมกับบอกการเปลี่ยนแปลงที่ว่าคือ

“ข้อแรก คนทำงานรุ่นใหม่เปลี่ยน คือ เริ่มรู้สึกว่าจะต้องทำงานลงพื้นที่มากขึ้น ไปฟังเชิงพื้นที่มากขึ้นกว่าเดิม อาจจะมีคุยที่โรงแรมเฉพาะคน แต่ลงพื้นที่ไปฟังมากขึ้น นี่คือสิ่งที่เห็น อาจจะมีประเมินจากงาน 200 กว่าเวที ผมลง

พื้นที่หมด คือถ้าใครไม่ทำเชิงพื้นที่ มีปัญหาแน่ อันนี้ผมคิดว่าใน CSO มันเปลี่ยน ข้อเสนอ แหล่งทุนต่างประเทศเขาสนใจพวก CSO มากขึ้น โจทย์คือพอเขาสนใจจะเอาอะไรไปขายเขา เราต้องมีจุดที่มันสามารถขายได้ คือ ไปแล้วมีอะไรเป็นจุดขาย เราจะขายอะไรในปัญหาของภาคใต้ในกระบวนการสันติภาพ ข้อที่สาม ภาคประชาสังคมทำเรื่องเชิงประเด็นมากขึ้น มีวรรณกรรม มีเรื่องภาพยนตร์ มีเรื่องเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ อีกมาก มีเรื่องวัฒนธรรม ผมเห็นการเปลี่ยนแปลงในภาคใต้ในเชิงประเด็นเยอะขึ้นใน CSO”

3 ประเด็นสำคัญ ที่บังยุคเห็นการเปลี่ยนแปลงในแวดวงประชาสังคม ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกหากคิดจากรยะทางของงาน CSO ที่บังยุคเดินทางมา แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือ “แล้วจี่ยต่อไป” ประโยคชวนคิดทิ้งท้ายที่บังยุคชอบพูดอยู่เสมอๆ

สายธารความคิดของ มูฮำมัดอายูบ ปาทาน หรือ “บังยุค” ในงานผลักดันกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้ยังคงมีประเด็นให้เรียนรู้อีกมาก โดยเฉพาะในสถานะทางการเมืองที่ บังยุคได้รับเลือกให้มาดำรงตำแหน่งประธานสภาประชาสังคมชายแดนใต้ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทไม่น้อยในการทำงานขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้ ทั้งนี้บังยุคก็ยังยืนยันว่า สภาประชาสังคมชายแดนใต้พึ่งเติบโตในระยะหลัง ถึงจะแข็งและยังหลวมๆ ก็ต้องอาศัยส่วนอื่นมาช่วยอีกมาก ก่อนจะสะท้อนเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตซึ่งมีกรณีตัวอย่างหลายกรณี

“เป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถ้าพูดกันอย่างเป็นธรรม บ้านฮัจญ์สุหลง มีการเปิดให้คนได้ไปดู ทั้งที่ในอดีตไม่น่าจะเป็นไปได้ สถานการณ์มันเปลี่ยนไปสำหรับผมนะ อยากจะไปดูบ้านฮัจญ์สุหลง จะไปดูทำไม เป็นเรื่องที่น่าสนใจ มันเป็นเรื่องเชิงประเด็นอีกแบบหนึ่งในทางวัฒนธรรม”

“หรืออีกกรณีที่ไม่น่าเชื่อว่าเครือข่ายผู้หญิงจะยื่นข้อเสนอต่อมาราเองได้ เป็นผู้หญิงที่ยื่น น่าจะเป็นพวกเรา CSO ที่ยื่น จนกลายเป็นบทสนทนาเรื่องพื้นที่ปลอดภัย มีการพูดคุยในเรื่องนี้ ซึ่งจากเดิมไม่มีการสนทนากันเรื่องนี้ แต่พอผู้หญิงมาขึ้นตรงกับฝ่าย A และ B อันนี้ผมว่าน่าสนใจ โจทย์คือพวกเรายื่นข้อเสนอเองได้ถ้าร่วมคิดวิเคราะห์ที่ต่อรองกันดีๆ เครือข่ายผู้หญิงยื่นได้ทำไม CSO อย่างกลุ่มอื่นๆ จะยื่นไม่ได้”

“ผมว่าอันนี้แหละที่น่าสนใจ ในสมัยก่อนไม่น่าจะเป็นไปได้ที่จะยื่นข้อเสนอตรงโดยไม่ต้องผ่านใคร โຕ๊ะเจรจาเป็นพื้นที่การต่อรองที่สำคัญ และคล้ายๆ กับบางเรื่องที่ผมเห็น ผมเห็นเครือข่าย 23 องค์กรมีข้อตกลงร่วมได้ ซึ่งคนอื่นก็ทำได้ ไม่ใช่เฉพาะผู้หญิงก็ได้ที่ทำข้อเสนอร่วมแบบนี้ แสดงว่าน่าสนใจว่า CSO อื่นๆ คิดอยากจะทำหรือไม่ อันนี้ไม่รู้” บังยุควิเคราะห์

นอกจากนี้ในเชิงแนวคิดการทำงานของประชาสังคมในพื้นที่ซึ่งบังยุคชี้ให้เห็นว่ากำลังเผชิญกับความท้าทายในแนวทางการทำงาน ซึ่งเป็นคำถามถึงการมีอุดมการณ์ความคิด แต่ไม่เห็นทิศทางในการเดิน

“ผมยังเชื่อว่าการจะทำงานเรื่องแบบนี้ คนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แนวคิดมีอยู่มาก แต่แก่นที่จะเดินไปข้างหน้ายังเห็นไม่ชัด อันนี้พูดตรงไปตรงมา คือเวลาพูดในกลุ่มเห็นความคิดเยอะมาก เห็นอุดมการณ์ เห็น

ทิศทาง เห็นอะไรบางอย่าง แต่เวลาจะเดินไป ยังไม่ค่อยเห็น อันนี้จะทำอย่างไร เรารู้ว่าปัญหาคืออะไร คือ มลายู ปัตตานี อิสลาม แต่จะไปอย่างไร อันนี้ผมคิดว่าเป็นประเด็นใหญ่ที่ CSO ต้องคิดให้มาก จะถอดบทเรียนอย่างไร จะไปแบบไหน จะไปในทิศทางใด”

“อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญมาก หลังจากที่ได้ไปฟังเวทีครู ส.ช. ผมมีโอกาสได้ไปเจอคุณอดิฉัน ปากบารา ได้ ไปคุยที่กระทรวงศึกษาถึงครูสอนศาสนา บอกไปว่าพวกเราไปเจอครูสอนศาสนา ไปฟังเวทีครูสอนศาสนา ครู ส.ช. พวกเขาเก่งกว่าเรามาก ผมกำลังจะทำเป็นเปเปอร์ชิ้นหนึ่ง สรุปสิบสองเวทีครูสอนศาสนาออกมา สรุปจากความ คาดหวัง ความกังวลของพวกเขา ผมคิดว่าครูสอนศาสนาเข้าไปอยู่ในแทรีกสามจริงๆ เขาเก่งจริงๆ เรื่องความคิด แต่เราทำงานกับเขาค่อนข้างจะน้อย แต่อ้างถึงเขาเยอะ”

“ผมพูดกับรัฐว่า คุณนับรวมครูสอนศาสนาเป็นปัญหา คุณไม่นับรวมครูสอนศาสนาในการแก้ปัญหา อันนี้ เห็นได้ชัดจริงๆ ครูสอนศาสนาไม่ธรรมดา ในสิบกระดานที่แสดงผังความคิด มีสองกระดานที่พูดแรง พูดแรงกว่า พวก CSO ด้วยซ้ำไป พูดเรื่องไกลๆ มากกว่าเราอีกเขาเข้มแข็งจริงๆ อันนี้ผมคิดว่าจะต้องทำงานกับครูสอนศาสนา ให้มาก”

ตลอดระยะทางที่บังยุบทำงานกับคนหลายกลุ่มซึ่งพบว่ากลุ่มคนอีกหลายกลุ่มที่จะต้องเข้าไปทำงานร่วม ด้วย อย่างเช่น ครูตาดีกา ครูสอนศาสนาอิสลาม กลุ่มนักการเมือง

“ถ้าจะเอาบทเรียนคุณต้องทำงานกับครูตาดีกามากขึ้น ต้องทำงานกับผู้ผู้นำศาสนา ต้องทำงานกับองค์กร เหล่านี้ซึ่งเขาอยู่ในข้างล่างมากที่สุด อันนี้ที่ผมเห็นเป็นข้ออ่อน เช่นเดียวกับกลุ่มนักการเมือง คือเราชอบดูถูกว่า นักการเมืองไม่มีประสิทธิภาพ คอร์รัปชัน เรามองกันแค่นี้ แต่จริงๆ ปัตตานีได้อะไรจากนักการเมืองมาก มีอะไรที่ เปลี่ยนแปลงที่มาจาก CSO บ้าง ชี้ให้ดูสักเรื่อง”

“ผมรู้สึกว่่านักการเมืองสร้างการเปลี่ยนแปลงมาก เช่น เงินเดือนครูตาดีกา ธนาคารอิสลามก็มาจาก นักการเมือง แล้วเราไปเปลี่ยนอะไรเขาได้บ้าง จริงอยู่ว่าเขาจะใช้วิธีการอย่างไรผมไม่รู้ แต่ผมเห็นถึงการ เปลี่ยนแปลงบางเรื่องมาจากนักการเมือง แต่จาก CSO อาจจะมีบ้างที่เป็นอิเวนท์อะไรอย่างนี้ ซึ่งเป็นบทเรียน สำหรับผมว่าถ้าคิดจะทำงาน ต้องทำงานกับคนกลุ่มเหล่านี้ให้มากขึ้น มันไปสู่การเปลี่ยนได้จริงๆ เพราะเขาเข้าใจ เรื่องแบบนี้จริงๆ”

“ถามผมว่าผมอยากเห็น CSO รุ่นใหม่เป็นอย่างไร ส่วนตัวที่อยากเห็น คือ **ประเด็นแรก** เราอยู่กับความ ชัดแย้งมานาน มีคนตายมาก ผมอยากเห็น CSO รุ่นใหม่มีความมุ่งมั่นสู่การเปลี่ยนผ่านอย่างจริงจัง รู้สึกว่าไม่ อยากเห็นความรุนแรงจริงๆ ทำอะไรก็ได้ที่สะท้อนให้เห็นว่าเราไม่ต้องการความรุนแรงจริงๆ ไม่อยากเห็นคนตาย อีก อันนี้เป็นบทเรียนที่สำคัญ ต้องสะท้อนเสียงคู่ขัดแย้งให้ได้ คุณต้องสะท้อนขึ้นมา ผมอาจจะไปสะท้อนมุขอื่น เรา ก็มาช่วยๆ ผสมๆ กัน ถ้าสะท้อนไม่ได้ก็ไม่ต้องมี CSO ไปทำอะไร นี่ก็ไม่ออกเหมือนกัน คือต้องสะท้อนถึงคู่ขัดแย้ง ให้ได้ คนรุ่นใหม่อาจจะต้องทำให้ได้”

“**ประเด็นที่สอง** ต้องทำงานเป็นเครือข่าย ถึงจะขยายผลการดำเนินงานต่อไปได้ ไม่ใช่อยู่วงเดิมมาที่ครั้งก็ครั้ง ก็หน้าเก่า ต้องขยายเครือข่ายให้กว้างขึ้น ถ้าขยายก็เท่ากับว่าพื้นที่ถูกเปิดมากขึ้น แต่ถ้าไม่ขยายก็เท่ากับว่าพื้นที่มัน อยู่ที่เดิม อันนี้ CSO จะต้องขยายพื้นที่เพราะพื้นที่จะเป็นตัวช่วย”

“เวลาเราพูดถึงพื้นที่กลาง เราก็ต้องมีคนเชื่อม พอมีคนเชื่อมคุณก็มีที่ๆ จะบอกเล่าได้ พอคุณมีที่ที่บอกเล่า ได้คุณก็มีเครือข่ายได้ อันนี้ผมว่าสำคัญ โจทย์คือ ถ้าเป็นพื้นที่เดิมเชื่อมกับคนเก่าๆ อาจจะต้องเปลี่ยน แต่ที่ผม เห็นชัดคือ ผู้หญิง เด็กเติบโตมาก เมื่อทำแม่ปิ้งจะเห็นว่าเครือข่ายเยาวชน เด็กเติบโต ถ้าใครคิดจะทำงานต่อไป เรื่องผู้หญิงกับเด็กเยาวชนน่าสนใจ เราพบว่ากลุ่มนี้เติบโตประมาณ 60% ที่เราทำกับเด็กใหม่ๆ แต่เรารู้จักเขาน้อย มาก”

ปฏิเสธไม่ได้ว่าในแวดวงการทำงานภาคประชาสังคมชายแดนใต้ คนรุ่นใหม่เริ่มเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญ จนกลายเป็นความหวังของการขับเคลื่อนงานเพื่อคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ เพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งสันติภาพ จึงไม่แปลกที่ มูลอัมมัดอายูบ ปาทาน ประชาสังคมอาวุโส พูดถึงบ่อยโดยเฉพาะต่อ CSOs รุ่นใหม่ ที่อยากเห็น และอยากให้เป็น ไม่ว่าจะเป็ความมุ่งหวังที่อยากเห็นคนรุ่นใหม่ให้ตระหนักในการใช้สันติวิธีเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง หรือการขยับงานทางสังคมโดยให้ความสำคัญกับขยายการทำงานกับเครือข่ายอื่นๆ มากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่เป็นความคาดหวังของ มูลอัมมัดอายูบ ปาทาน **ประเด็นที่สาม** คือ CSOs รุ่นใหม่ต้องถอด บทเรียน คือ ต้องมีจิตใจที่กว้างพอจะทำงานกับคนที่มิถุมิหลังต่างจากตน คือถ้ามีทำงานกันเองก็จะมีความคิดเห็น นั้น ไม่มีมุมมองอะไรที่กว้างพอ ซึ่งเป็นความเห็นส่วนตัวของบังยุบ แต่สำหรับคนอื่นๆ การทำงานกันเองอาจจะไป ไกลก็ได้

นอกจากนี้มูลอัมมัดอายูบ ยังมองว่า ความใจกว้างที่จะทำงานร่วมกับคนอื่นๆ ได้ คือ ไม่ใช่แค่ฟังแล้วทำงาน กับคนอื่นไม่ได้

“เป็น CSO ต้องทำงานกับคนอื่นได้ ผมเห็นประชาสังคมฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียจะพูดในเรื่องนี้กันมาก ผม ไปอาเจะห์มา 2-3 ครั้ง ไปมินดาเนา 2 ครั้ง คำเหล่านี้มันติดกับคนทำงาน CSOs มาก เขาไม่ใช่แค่ใจกว้าง แต่เขา ทำงานกับคนที่มิถุมิหลังต่างกันด้วย ซึ่งตัวผมเองก็พยายามที่จะทำ และคนรุ่นใหม่ก็ควรระวังไว้ว่าเราจะเดินไปข้าง ที่ผมอยากเห็น ที่ผมอาจจะทำไม่ได้แต่พวกคุณอาจจะทำได้ บางคนกล้ามาก คือ คุณอาจจะกล้าที่จะคิดต่าง หาทองเลือกโดยที่ไม่ใช่ความรุนแรง CSOs รุ่นใหม่ ต้องกล้าคิดต่าง กล้าที่จะหาทางเลือกโดยที่ไม่ใช่ความรุนแรง”

ความคาดหวังใน **ประเด็นที่สี่** เป็นข้อที่ มูลอัมมัดอายูบ อยากจะเห็นจริงๆ คือ อยากจะเห็น CSOs รุ่นใหม่ เป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนกับคู่ขัดแย้ง

“ผมอยากจะเห็นคนรุ่นใหม่ถอดบทเรียน คือ CSO รุ่นใหม่ต้องกระตุ้น ผลักดัน ยืนยันการพูดคุยให้มันเดิน ไปข้างหน้า ไม่ใช่แค่การทำเวที มันต้องมีการกระตุ้น การยืนยัน เชิญชวนให้เห็นความสำคัญให้มันเดินไปข้างหน้า

อันนี้สำคัญมาก ไม่ใช่ทำเฉพาะแค่อำเภอท่า แต่ต้องเดินไปข้างหน้าจริงๆ ให้เห็นทางออก ซึ่งสันติภาพเราอาจจะมี
นิยามไม่ตรงกันไม่เป็นไร แต่ไม่ใช่ความรุนแรงถือว่าตรงกัน”

นอกจากนี้ในแง่กลุ่มเป้าหมายที่ มูฮัมหมัดอายุบ คิดว่า คนทำงานประชาสังคมนั้นจำเป็นต้องทำงานเพิ่ม
คือ กลุ่มคนในพื้นที่ชายฝั่งตั้งแต่อำเภอเทพา ไปจนถึงอำเภอตากใบเพราะกลุ่มเป้าหมายเหล่านั้นมีการทำงานที่
ต่อเนื่อง เช่นเดียวกับคนที่อยู่ตามป่าเขาบูโดซึ่งที่ผ่านมา CSOs ยังทำงานกับร่วมกับกลุ่มเป้าหมายเหล่านั้นน้อยมาก
และสุดท้าย คือ กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ราบอันนี้คือสิ่งที่คิดว่า CSOs รุ่นใหม่ต้องดึงเข้ามาทำงานให้ได้

“เราต้องการพลังจากคนเหล่านี้ พวกเขาพูดภาษามลายู นับถือศาสนาอิสลาม และเข้าใจเรื่องท้องถิ่น
เสียงเหล่านี้สำคัญในการจะเข้าใจปัญหาบ้านเรา อันนี้คือสิ่งที่ผมเห็น”

ความคาดหวังไม่ได้มีแค่เพียงเฉพาะคนรุ่นใหม่ หรือประชาสังคมอื่นๆ เท่านั้น แต่เมื่อย้อนมาดูสภาประชา
สังคมชายแดนใต้ ซึ่งมีมูฮัมหมัดอายุบ เป็นประธานสภาอยู่นั้น มูฮัมหมัดอายุบ คิดว่า ถ้าสภาประชาสังคมชายแดนใต้
มียุทธศาสตร์เท่ากับว่าจะประคับประคองความเข้มแข็งให้รอดไปได้

“ยุทธศาสตร์มันไม่ได้มาจากเราคนเดียว แต่มันมาจากการรวมความคิดของทุกคนเวลาทำก็วิเคราะห์
จุดอ่อนจุดแข็ง ผมรู้สึกว่าคุณทำมาประมาณ 20 เวทีได้ แต่ในระหว่างนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม เราก็ต้องให้คน
อื่นมาช่วยในการตัดสินใจด้วยเพื่อให้มันออกมาสมบูรณ์ ต้องมีการเปิดพื้นที่และต้องตอบโจทย์กระบวนการ
สันติภาพ เราจะทำอย่างไรให้การทำงานของเรายูอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้งให้มากกว่าการอยู่ในเมือง”

อย่างไรก็ดี แม้นว่าสภาประชาสังคมชายแดนใต้จะยืนระยะได้ยาวนานและพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ นั้น มูฮัมหมัดอา
ยุบ ก็คาดหวังว่าจะเห็นสภาจากกลุ่มเครือข่ายประชาสังคมอื่นๆ เกิดขึ้นมากๆ ไม่ใช่แค่สภาประชาสังคมชายแดนใต้
เท่านั้น

“ผมคิดว่าแค่นี้ไม่พอ ผมอยากเห็นสภามลายูปัตตานี สภาเด็กเยาวชน การหาทางเลือกเพื่อสันติภาพแบบ
ไม่ใช่ความรุนแรงผมอยากเห็นครับ เรารวมกันไม่ได้ในสภาแต่เรารวมประเด็นกันได้ เรารวมในสิ่งที่เป็นความหมาย
ของสันติภาพต่างกันไม่ได้ไม่เป็นไร แต่รวมในประเด็นสันติภาพที่รวมกันได้เราก็ไปกันได้ อันนี้ผมคิดว่ามันทำได้”
มูฮัมหมัดอายุบ กล่าวทิ้งท้าย

00000000000000000000000000000000